

TONG YULDUZI

O'zbekiston bolalari va o'smirlarining gazetasi

Gazeta 1929 yil 1 avgustdan chiqqan boshlagan

№ 8 (66289)
2001 yil 23 fevral, juma

Sotuvda erkin narhda

SURXONDARYODA BODOM GULLADI

O'lkamizga hali bahor kirib kelmasdan oq, Surxondaryoda bodom gullaydi. Bu xushxabarni eshitib, dillarimiz orziqib ketadi, qalbimizni allaqanday orziqish qamrab oladi. Kuni-kecha respublikamizda obodonlashtirish oyligi e'lon qilindi. Menga qolsa, ushbu oyni nafaqat obodonchilik, balki mehr-muruvvat, sahovatu ezguliklar, qolaversa, bayramlar oyligi ham degan bo'lardim. Hademay qurbon xayitimiz keladi. Keyin esa onajonlarimiz, opa-singillarimiz bayrami — 8-Martni nishonlaymiz. Bu bayram tantanalari Navro'zim shodiyonalari ulanib ketadi. Odatda, uyimizga mehmon keladigan yoki biror tantana bo'ladigan bo'lsa, hammayoqni supurib-sidiramiz, yasatib qo'yamiz. Shunday ekan, ketma-ket shodiyonalar arafasida turgan yurtimizni ham orasta qilib qo'yishimiz lozim. Biz bu xayrli ishlarni jonajon maktabimizni tozalashdan boshlab yubordik. YUqori sinfda o'qiydigan akalarimiz maktabimiz atrofini tozalashyapti, daraxtlarning shox-shabbalarini tekislab, taglarini yumshatishyapti. Biz esa sinf xonalarimizni, foyye va yo'laklarni tartibga keltiryapmiz, deraza oynalarini, pardalarini yuvib, tozalayapmiz. Maqsadimiz — yurtimiz yanada obod bo'lsin.

Nargiza JALILOVA,
Sobir Rahimov tumanidagi 249-maktabning
7-sinf o'quvchisi.

Баҳор келаяпти, гўл сатини ейне.
Феруза шохнамаларга юзини чайне...
Суратни тенгдошингиз, Уйчи туманидаги 25-мактабнинг 10-“А” синф уқувчиси Фарход МАМАСОЛИЕВ чизган.

UMID BIZDAN

EY, SOG'LOM AVLOD

Bizlar - hushyor bo'lmog'imiz shart,
Haqiqatni qo'rmog'imiz shart.
Umrimiz bir paykon misoli,
Naq nishonga urmog'imiz shart.
Mendan mehning qizg'anma, tengdosh
O'zbek - sahiy, yurtga berar osh.
Barchamizdan qolar bu dunyo-
Oltinmi u, yoki oddiy tosh.
Nomard mardga tuzoq qurmasdan,
Umid qushi zavol ko'rmasdan.
Nafsimizdan kechmog'imiz shart!
Chaqmoq bo'lib chaqmog'imiz shart,
Yuraklarni yoqmog'imiz shart.
Orol kabi tashna dillarga,
Daryo bo'lib oqmog'imiz shart.
Umid bizdan ey, yangi avlod,
Umid bizdan ey, sog'lom avlod!

Aziza TURSUNOVA,
Toshkent shahridagi 84-maktabning
7-sinf o'quvchisi.

ASSALOMU ALAYKUM!

Агар сиздан:

Биринчи марта қайси сўзни айтгансиз? — деб сўрашса, сиз хойнахой:

Ада! Ойи! — деб жавоб берасиз.

Тўғри. Ота ва она инсон учун энг қадрли кишилар. Инсоннинг тили шу муқаддас сўзлар билан чиқиши табиий.

Агар сиздан:

Биринчи жумлангизни эслайсизми? — деб сўрасалар, сиз хойнахой:

Ассалому алайкум — деб жавоб берасиз.

Бу ҳам тўғри. Инсон моҳияти билан яхшилик, эзулик тимсоли. Шунинг учун унинг дилида-ю тилида “Ассалому алайкум” бўлиши табиий.

Сиз шунчалик кўп айтадиган “Ассалому алайкум”нинг маъноси нима?

“Ассалому алайкум” — аслида арабча ибора бўлиб, “Сизга тинчлик, саломатлик тилайман” деган маънони билдиради.

Юртлари, миллатларидан қатъи назар дунёдаги барча мусулмонларнинг саломлашув иборалари “Ассалому алайкум”дир.

Сиз қайси мусулмон давлатига борманг, у миллат тилини билмасангиз ҳам, “Ассалому алайкум” десангиз, сизга очиқ юз билан “Ва-айкум ассалом” деб жавоб берадилар.

Бу уларнинг “Сизга ҳам тинчлик, саломатлик тилайман” деганидир. Демак, “Ассалому алайкум” ўзаро муомала-муносабатнинг боши ҳамдир. Уни нечоғли самимий ва му-

лойим айтсангиз, муносабатга ҳам шунчалик илиқлик, очиқ кўнглилик бахш этади.

“Ассалому алайкум”ни ошкор айтишнинг яна бир сеҳрли кучи бор. У кишилар ўртасида муҳаббат пайдо қилиб, ўртадаги гина ва кудуратларни кетказди. Ўзидан катталарга ҳурмат, кичикларга шафқат юзасидан салом-алик қилиш қадим-қадимдан кишиларимиз учун ахлоқий мезон бўлиб қолган.

Муқаддас китобларда таъкидланишича, “Ассалому алайкум” дейиш суннат, жавоб қайтариш эса вожиб ҳисобланади.

“Ассалому алайкум”ни айтишнинг ҳам ўзига яраша одоби мавжуд. Кўчада кетаётганингизда ўзингиздан катта кишига рўпара келсангиз, уни танимасангиз ҳам салом берасиз. Катталар кўпинча аликка яна “Баракалло!” рабати-ни ҳам қўшишади. Бу уларнинг ҳаммиша ёшларнинг одобли, хушхулқли, мулоийм бўлишини исташидандир. Худди шу каби ёши кичиклар ёши улуғларга, улов минган одам пиёда кетаётганга, пиёда кетаётган одам ўтирганда, озчилик кўпчиликка салом беради. Бир жойга меҳмонга борсангиз, албатта биринчи бўлиб саломни сиз беришингиз керак.

“Ассалому алайкум” бақриб, кескин қилиб эмас, ҳамма эшитадиган ва мулоийм айтилса, унинг сеҳр кучи шунча кўп бўлади.

Раҳима ШОМАНСУРОВА

Ойша опа ишдан чиқиб, уйга шошарди. Шошиб бораркан, осмондан тушдим, ердан чиқдим, бир йигит пайдо бўлди. Ойша опага тикилиб:

— Ассалому алайкум, — деди.

У аёлнинг жавобини ҳам кутмай: — Илтимос, опажон, андижонликман, шаҳарни яхши билмайман. Агар бир кунга ётишга жой берсангиз, — деди.

Ойша опа ҳайрон қолди, бу йигитни танимаса, қандай инсонлигини билма-

са, уйига нима

деб олиб боради? Уйда эркак киши ҳам йўқ, одамларнинг гап сўзи... Шуларни ўйлаб турганда, йигит сукутни бузди ва ялинишга тушди:

— Жон опа, йўқ деманг, пулниям бераман...

Аёл ноилоҳ, йўқ дея олмади.

Бегона одам билан уйга киришганда аввалига болалари ҳайрон қолишди. Онаси, бу киши амакиларинг, узоқ қариндошимиз, деб таништиргандан сўнг, хурсанд бўлиб кетишди. Кечки овқатни бирга еб, меҳмонга бошқа уйга жой солиб берди. Тонг отди. Туриб қараса, меҳмон йўқ. Ҳайрон қолди “Нега бунча эрта кетдийкин, лоақал исмини ҳам сўрамабман...”

Орадан бир ойлар чамаси вақт ўтгач, қўлига бир хат тушди. Муаллифи аниқ ёзилмаган, хат ичида пул ҳам бўлиб, унинг мазмуни шундай эди: “Ассалому алайкум ҳурматли опа! Урминни сарҳисоб қилиб кўрсам, сиз каби юраги тоза одамларни жуда кам учратган эканман.

Ўшанда сизга учрамаганимда, ким билади ҳозир ҳам... Хуллас сизга учраганимдан жуда хурсандман. Гапнинг қисқаси, шу шаҳарлик ўғрилardan бири эдим. Одамларни алдаб, пулни олардим. Лекин сизга учрадиму ҳаётимда ўзгариш рўй берди. Уйингизга таклиф қилишингиз, яхши муносабатда бўлишингиз мен бир тошбағир инсонни юрагини эритди. Сизга нисбатан меҳрим ошди ва жуда сизга ўхшагим келди. Биласизми, менга ажратилган

ётоқнинг шкафида тилла тақинчоқларингиз бор экан. Менга ишониб шу уйга ўрин

солиб берганингиз-а? Ўшанда виждоним қийналиб, шу ишни ташлашга аҳд қилгандим. Узр, ўша кун сиз билан хайрлашмай чиқиб кетгандим. Тўғриси, юзингизга қарашга уялгандим. Ўша кундан бошлаб ишим юришиб кетди. Ҳозир бир заводда ишлайман. Бошида сўз бергандим, ётишга жой берсангиз, пул бераман деб. Бугун олган ҳалол маошимнинг биринчисини сизга юборяпман. Насиб қилсин. Болаларингизнинг бахтини кўринг. Сиздан жуда кўп қарздорман, яхши-ёмон гап ёзган бўлсам, узр, сира хат ёзмагандим. Ҳурмат билан Шерали.”

Ойша опа бу хатни ўқиб жуда хурсанд бўлди. Чунки у бир одамнинг ўз йўлини топиб кетишига ҳиссасини қўшганди.

Шоҳида ШАРИПОВА,
Қашқадарё вилояти,
Китоб туманидаги
Юсуф Хос Ҳожиб номи
мактабнинг
8-“Б” синф ўқувчиси.

BEGONA ODAM

SENGA MUXBIR BO'LAMAN, "TONG YULDUZI!"

Maktabimiz o'quvchilari „Tong yulduzi“ gazetasini sevib o'qishadi. Bu yil uning obunachilari soni yanada ortdi. „Gazetani o'qib, tengdoshlarimizning maktablari, sinflaridagi yangiliklar bilan tanishib, men ham maktabimizda o'tkazilayotgan tadbirlar, kechalar, sport musobaqalari haqidagi xabar va maqolalar yozgim keladi. Maktabimizda sinflararo adabiy-badiiy kecha bo'lib o'tdi. Kechada asosan, buyuk allomalarimiz hayoti va ijodi haqida fikrlar bildirildi. Mustaqilligimiz tufayli qadriyatlarimiz, tariximiz qayta tiklanayotgan bir davrda ulug' bobokalonlarimiz tarixini o'rganish biz yosh avlod uchun katta sharafdir. Zero, mustaqilligimiz poydevoriga tamal toshi qo'yishgan ular. Bu poydevorga Shiroq, To'maris, Al-Buxoriy, At-Termiziy, Amir Temur, Alisher Navoiy, Mirzo Ulug'bek kabilar asos soldilar. Bu haqda 6-sinf o'quvchilari maroq bilan gapirdilar va faol ishtirokchilar sifatida maktab ma'muriyati tomonidan munosib taqdirlandilar. YUqori sinf o'quvchilari kichik-kichik sahna ko'rinishlari orqali allomalarimiz hayoti va ijodiga bir nazar solishdi. 5-sinf o'quvchisi Zinnatilla Ziyayev, 8-sinf o'quvchilaridan Obid A'zamov, Dilmurod Soatov, Akmal Hakimov, Xayrulla Shoabdiyev, Feruza Jalilova, Dilfuza Saidovalarning chiqishlari yosh tomoshabinlarda yaxshi taassurot qoldirdi. Kechaning jonli, qiziqarli chiqishida maktabimizning til-adabiyot o'qituvchisi, uslub kengashi rahbari, sevimli ustozimiz Zarifa opa Abduazimovaning xizmatlari kattadir. Biz shu kuni buyuk allomalarimiz haqida yanada ko'proq ma'lumotlarni bilib oldik.

*Nodir SAYDALIYEV,
Toshkent shahar, Akmal Ikromov tumanidagi
197- maktab o'quvchisi.*

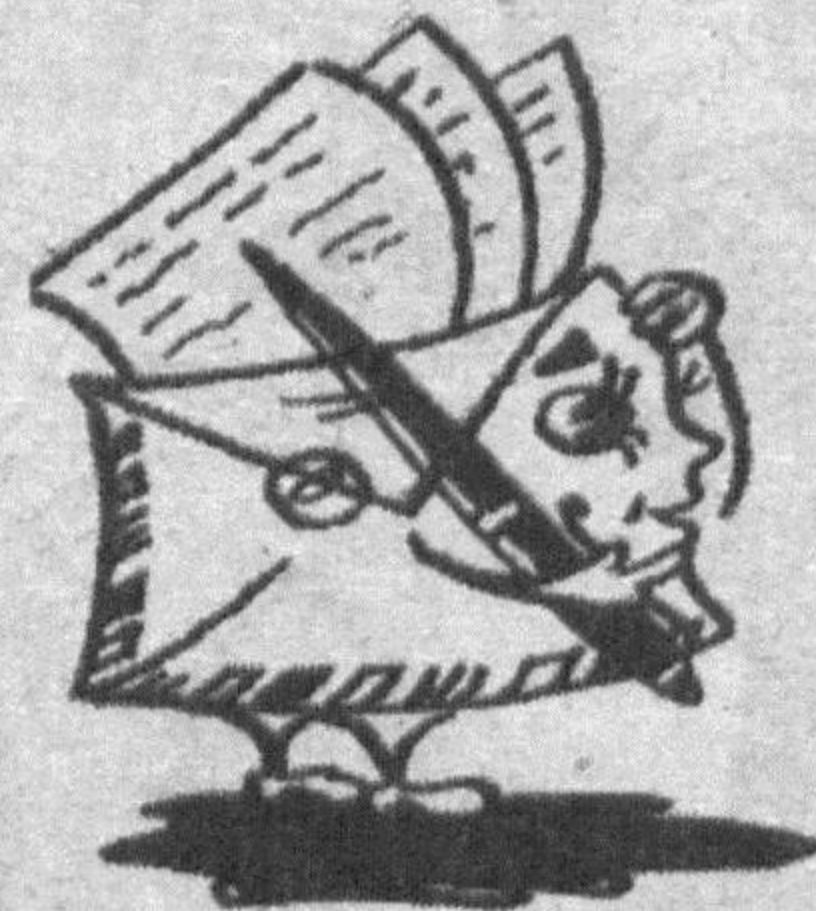
Табиатга назар ташласак, унинг маф-тункор гўзаллиги инсонни ўзига ром этади. Лекин ҳозирги кунда ҳаво, сув, тупроқнинг ифлосланиб бораётгани сир эмас. Ўсимликлар, ҳайвонлар ва одамлар ҳаёти учун хавф солади, демакдир. Завод ва корхоналар ҳавони чанг ва тутун билан ифлослантирса, сув ҳавзаларига, тупроқларга зарарли моддалар тушади. Биз ҳозирда техника асрида яшаймиз.

Автомобиллардан заҳарли газлар чиқади. Бундан ташқари, замонавий қуроллар, бомбаларнинг ишлатилиши ҳам экологиянинг бузилишига олиб келади, турли хил юқумли ва хавfli касалликлар келтириб чиқаради. Шунинг учун болаларнинг ногирон туғилиши ва ҳалок бўлиши кўплаб қанчадан-қанча қузатилмоқда. Экологиянинг бузилишига баъзан инсонларнинг ўзи ҳам сабаб-чилдир.

Хўш, экология муаммоларини бартараф этиш учун нима қилишимиз керак? Шуни яхши билишимиз керакки, табиатга етказилган зарарни тугатиш қийиндир. Биз энг аввало табиатга меҳр-шавқатли бўлишимиз, ҳар бир ишни ўйлаб қилишимиз лозим. Табиатни асрашимиз учун кўкламзорлаштириш ишларини қилишимиз, яъни дарахтлар, ўсимликлар экишимиз керак. Чунки, уларнинг барглари чанг ва курумни тутиб қолади. Одамлар ва бошқа тирик организмлар нафас олганда кўп миқдорда карбонат ангидрид гази ажратиб чиқаради. Ўсимликлар эса ана шу гази ўзлаштириб, кислород ажратади. Булардан ташқари табиатнинг тозаллиги учун қилинадиган жуда кўп вазифаларни бажаришимиз керак.

Ҳозирги кунда энг долзарб экологик муаммолардан бири „Орол“ денгизининг қуриб бораётганлиги бизни ташвишга соляпти. Бу муаммонинг олдини олмасак, инсонлар ҳаётига зомин бўлиши ва табиатни заҳарлаши мумкин. Биз ёшлар шу ва шунга ўхшаш кўп экологик муаммоларни ечишимиз шарт. Бунинг учун ўқиб изланишимиз, табиатни ва экологияни асраб-авайлашимиз, тозаллигини таъминлашимиз талаб этилади. Шундай йўллар билан соғлигимизни сақлаймиз ва табиатни асраймиз.

*Нилуфар МАЪМУРОВА,
Наманган вилояти, Чортоқ туманидаги
Х.Сонсизбоев номи 31-ўрта мактабининг
8-„А“ синф ўқувчиси.*

Bir maktabdan ikki maktub

"KAMOLOT" YOSHLARINING UMIDI

YAqinda hukumatimiz tomonidan „Kamolot“ yoshlar ijtimoiy harakati tuzilganidan barchamizning xabarimiz bor. O'zbekistonimizning barcha yoshlarini jipslashtiruvchi bu harakat dasturiga ko'ra har besh yilda yig'ilish o'tkazib, yoshlarning qanday ishlarni amalga oshirayotganliklari, qiziqish va intilishlari bilan tanishib boradi, deyilgan.

Men ham shu tashkilotning bir a'zosi sifatida o'z fikr-mulohazalarimni bildirmoqchi edim: Menimcha, „Kamolot“ yoshlar ijtimoiy harakati besh yilda emas, har yili yig'ilish o'tkazib tursa, maqsadga muvofiq bo'lardi. Chunki har yili minglab yoshlar maktab, litsey, kollej va oliy o'quv yurtlarini tamomlashadi, mustaqil hayotga qadam qo'yishadi. Shunday ma'suliyatli damlarda „Kamolot“ ularning yonida bo'lib, har bir yoshga maslahatgo'y bo'lishi, kasb-hunarga yo'naltirishi, qiziqish va intilishlarini shakllantirishi lozim. Yil yakunida esa yig'ilishib, qilingan ishlarning hisobotini, qilinajak yumushlarning rejalarini tuzib olsalar, foydadan xoli bo'lmasdi.

BOBOLARIMIZNI UNUTMAYMIZ

Har bir millatning tarixi va madaniyati bo'lgani singari, bizning ham asrlarga tatigulik tariximiz bor. Bobolarimiz qoldirib ketgan meros - tarix, matematika, astronomiya va me'morchilik san'ati asarlari bizgacha yetib kelgan. Shunday ulkan merosni qoldirib ketgan ota-bobolarimizni eslash har birimiz uchun ham qarz, ham farzdir.

Fevral oyining birinchi yarmi ana shunday sanalarga boy bo'ldi. G'azal mulkining sultoni, betakror iste'dod sohibi, ulug' mutafakkir Alisher Navoiy bobomizning tavallud kunlarini tantana qildik. Ha, bu kun har bir o'zbek xalqi uchun shodiyona kundir. Alisher Navoiy haqida so'z ochar ekanmiz, uning betakror iste'dod sohibi ekanligiga yana bir bor shohid bo'lamiz. Mazkur tadbirni tashkillashtirishda ona tili va adabiyot fani o'qituvchilarining hissasi katta bo'ldi.

*Ahror AHMEDOV,
Sobir Rahimov tumanidagi 11-maktabning o'quvchisi*

DOIMIY OBUNACHINGMAN

Maktabimizda 870 nafar o'quvchi o'qiydi. Shundan 350 nafari sevimli „Tong yulduzi“ gazetasiga obuna bulgan. Gazetangizda chiqayotgan maqola va she'rlarni zur qiziqish bilan o'qiydiz. Men bu vaqtlarimda she'r va hikoyalarni ezingiz bilan shugullanaman. Katta bulsam, sizlar kabir jurnalist bulmoqchiman. Menga yul kursanting. Qimmatli maslahatningizni kutaman. Sizlarning ishingizga zaфарlar tilab qolaman.

*Маишхура МАМАДАЛИЕВА,
Андижон вилояти, Қўрғонтепа туманидаги
11-ўрта мактабининг
7-„Б“ синф ўқувчиси.*

SPORTNI SEVMAGAN INSON BO'LMASA KERAK?!

Prezidentimiz sport sohasiga e'tibor berib, uni rivojlantirish uchun juda ko'p sharoitlarni yaratib berdilar.

Hozirgi kunda sportni rivojlantirish maqsadida uning ommaviyligiga e'tibor qaratilmoqda.

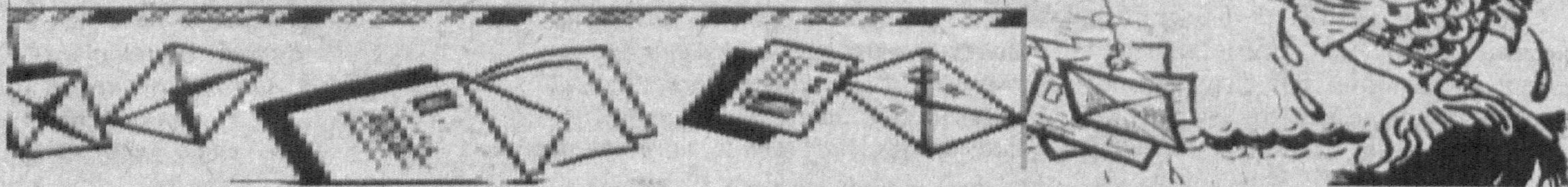
G'ijduvon tumanidagi 35-maktab aslida umumiy o'rta ta'lim maktabi bo'lsa-da, uni sport maktabi deyishadi. Chunki bu dargohda sport bilan shug'ullanish uchun barcha sharoit muhayyo etilgan.

Kattagina sport maydoni, voleybol, basketbol maydonchalari, gimnastika, tennis, shaxmat-shashka bilan shug'ullanish uchun sport zali bolalar ixtiyorida. Sportning bunday namunali yo'lga qo'yilishida „Shuhrat“ medali sohibi, 1-toifali jismoniy tarbiya o'qituvchisi, Fozil Komilov, u kishining shogirdlari, sport ustalari M.Jalolov, S.Muxtorovlarning xizmatlari katta. 2000-2001 yillarda „Sog'lom avlod“ yiliga bag'ishlab, sinflar o'rtasida milliy kurash, voleybol, basketbol, shaxmat-shashka musobaqalari o'tkazildi. 1-, 4-sinflar o'rtasida sport festivali tashkil etildi.

Shu kunlar ichida tuman spartakiadasi dasturining milliy kurash musobaqasida 8-„B“ sinf o'quvchisi, SH.Ibodov, 11-sinf o'quvchilari J.Shodiyev, O.Hamrayevlar 2-o'rinni yana shu sinf o'quvchisi F.Jabborov rum-yunon kurashi bo'yicha 1-o'rinni egallab, viloyat musobaqasiga qatnashish uchun yo'llanma oldi.

Shaxmat-shashka musobaqalarida ham faxrli o'rinlar nasib etdi. Bundan keyin sportni yanada yaxshiroq yo'lga qo'yish maqsadida 2000 yil avgust oyida qahramonlaracha halok bo'lgan sobiq o'quvchimiz G'ofurjon Rajabov xotira turnirini o'tkazish uchun bir qancha sport yo'nalishlari bo'yicha musobaqalar rejalashtirilgan.

*Mohira ORTIQOVA,
Buxoro viloyati,
G'ijduvon tumanidagi
35-maktab o'quvchisi.*

Хозирги болаларга қараб туриб кишининг ҳаваси келади. Чунки улар истиқлол фарзандлари. Истиқлолимиз фарзандларимизнинг ҳар томонлама камол топиши учун шарт-

роитлар яратиб берди. Буни биз Тошкент Давлат Иқтисодиёт университети қошидаги Гимназия ҳаётида ҳам кўрамиз. Бу ўқув масканида қарийб ярим мингдан ортиқ болалар ва ўсмирлар таълим оладилар. Улар орасида иқтидорли ўқувчилар кўплаб топилади. Бизнинг қаҳрамонимиз ҳам ана шулардан биридир.

У Иқтисодиёт гимназиясининг 7-“Б” синфида ўқийди. Бу синфга жонкуяр устоз Каримжон Умрзоқов раҳбарлик қилади. Каримжон аканинг сабоғидан ўқувчиларнинг ота-оналари ҳам гоётада мамнун.

Гулмира инглиз тилидан ўтказилган олимпиадада ҳам биринчи ўринни эгаллади. Уни голиблик билан қутлаб, дилдан суҳбатлашгим, ҳаётга қарашларини, ҳаётга қарашларини, ўз олдига қўйган мақсадларини билгим келди.

Гулмира Ходиева жаҳондаги бир қатор мамлакатларда ҳам бўлган экан. Хусусан, Англия, Франция, Америка, Таиланд каби мамлакатлари унда катта таассурот қолдирган. Ўз таассуротларини ўртоқларига гапириб берган.

Гулмиранинг билими-ю одобидан устозлари мамнун. Улар бу қизчанинг келажакига ишоничади.

Оилада-чи?... Оила — жамиятнинг ажралмас қисми, фарзандлар учун муқаддас ошиён. Ҳар бир инсоннинг ёруғ дунёга келиб, ўсиб- улғайишида, оила қуриб ота-она бўлиш - фарзандлар кўриш бахтига муяссар бўлишига кексалик гаштини суришига соғлом оила асосдир. Мучал ёшига тўлган қиз болага онаси ёки бувижониси: “Она қизим, энди сен катта бўлиб қолдинг, эс-хушингни йиғиб ол: болалик ўйинлари энди сенга ярашмайди. Бундай буён жиддий бўл. Келажакда сен ҳам оила бекаси бўласан. Шу сабабли ҳозирдан бошлаб онагни ёрдамчиси бўл. Шунда бирор бир хонадонга келин бўлиб борганинда уялиб қолмайсан”, — мазмунида насиҳат қилишади. Бу - катталарнинг бурчидир. Буни яхши билган шифокор Гулнораҳон Ходиева ўз фарзандлари қатори (оилада учта фарзанд бор) Гулмирага овқат пишириш, кир ювиш, дазмоллаш, саранжом-сарипшталити ти-

BAHTGA ELTUVCHI YO'L

киш-бичишни сид-қидилдан ўргатиб бормоқда. Гулмира онасидан торт ва турли пишириқлар тайёрлашни ҳам ўрганиб олган.

Ҳар бир боланинг келажакда қандай инсон бўлиши, унинг она табиатга, маҳлуқотларга муносабатида ҳам кўринади.

Чиройли очилиб турган гулларга чанг солиб узиб ташлайдиган, ям-яшил ўсимликларни пайҳон қиладиган, кўчадаги хожатбарор телефон аппаратларини юлқиб оладиган, эзгулик-тимсоли дов-даракларни, ниҳол-кўчатларни синдирадиган, ҳайвон-паррандаларга озор етказадиган болалардан ҳеч қачон яхши одам етишиб чиқмайди. Гулмиранинг ота-онаси, устозлари унинг қалбида меҳр-шафқат туйғуларини синдириб

боришаётганидан бўлса керак, кушларни севади, тувакларда алоэ, кактус, бинафша гулларини парвариш қилади.

- Айтинг-чи, қизим, Сизнинг-ча, энг чиройли гул қайси? — сўрайман ундан.
- Бинафша гули.
- Нима учун?
- У жуда хушбўй ва чиройлидир.
- Қайси рангни ёқтирасиз?
- Албатта, бинафша рангида! (жилмайиб кўйди).
- Сизнинг-ча, бахт нима?
- Ота-онам доимо соғ-саломат бўлишса, мен учун катта бахт.

Маълумки, бадиий адабиёт билан шуғулланиш инсоннинг маънавий оламини бойитади. Буни қалб кўри, онг шуури билан чуқур ҳис эта олган Гулмира бадиий асарларни севиб ўқийди. Хусусан, унга айниқса, ўзбек адабиётининг буюк сиймоси Алишер Навоий асарлари, атоқли шоир Ҳамид Олимжоннинг қаламига мансуб шеърлар ва достонлар ёқади.

Табиийки, ҳар бир инсоннинг ўз олдига қўйган мақсади, орзу-истаклари бўлади. Гулмира ҳам келгусида иқтисодчи мутахассислигини эгаллаб, содиқ фарзанд бўлишни орзу қилади. Нияти холиснинг бахтга эришиш йўли олис эмаслигига ишонамиз.

Абдуманноб ТОЖИЕВ,
Тошкент шаҳар Иқтисодиёт гимназияси ўқитувчиси, доцент.

ILM DARGOHIMIZ HAM VATAN

О'zbekistonimizda, so'nggi damlarda yangi litseylar, kollejar ochildi. Shular qatorida O'zbekiston Milliy Universiteti qoshida fanlarni chuqur o'rgatishga yo'naltirilgan sinfning ochilishi haqidagi xushxabarni eshitganimda quvonganidan o'zimni qo'yarga joy topolmaganim esimda... Keyin esa imtihonlar...

O'qishlarimizning birinchi kuni hech qachon esimdan chiqmaydi. O'zbekiston Milliy Universiteti qoshidagi Sobir Rahimov nomli akademik litseyning direktori Bahodir aka Yo'ldoshev bizni o'qishga qabul qilinganimiz bilan tabriklar ekanlar: „Sizlar bugundan e'tiboran Milliy Universitetning talaba va toliblari qatoridan o'rin oldingiz“ degan gaplari bir umr xotiramda muhrlanib qoladi. Bu so'zlar nafaqat qalblarimizda faxr tuyg'usini, balki mas'uliyat hissini ham uyg'otgan edi.

Chunki, biz mamlakatimizning eng kexsa dorilfununida o'qish baxtiga muayassar bo'lgan edik. Mirzo Ulug'bek nomidagi O'zbekiston Milliy Universiteti mamlakatlarimizning to'ng'ich ilm dargohi hisoblanadi. Bu dargohda dunyo tanigan ko'plab mashhur olimlar ta'lim olishgan. Bu o'quv maskanida bizlarga o'z sohasining bilimdonlari dars berishmoqda. Ustozlarimizdan O'zbekistonda xizmat ko'rsatgan xalq ta'limi xodimi, dotsent Bahodir aka Yo'ldoshev, dotsent Onaxon opa Hayitmetova, Doima opa Usmonova, Shahnoza opa Abdullayeva, Qahramon aka Ubaydullayevlar biz qachon murojaat qilmaylik, xoh dars vaqtida bo'lsin, xoh darsdan keyin o'z bilimlarini sidqidildan o'rgatmoqda. Biz Universitet talabalariga yaratilgan barcha qulayliklardan foydalanaymiz.

Universitetning geografiya fakultetiga borib, u yerdagi ulkan globusni tomosha qildik. Uning dunyodagi eng katta globuslardan biri ekanligini bilib oldik. Bu yerda qiziqarli tadbirlar tez-tez o'tkazib turiladi. Biz taniqli tilshunos olim Yormat aka Tojiyev bilan suhbat o'tkazdik. Ulardan o'zbek tilshunosligi haqidagi ko'plab qiziqarli ma'lumotlarni bilib oldik. Biz akademik Sodiq Azimov muzeyida ham bo'ldik. Bu yerda bizga olimning hayoti va faoliyati haqida ustozning shogirdlari so'zlab berishdi. Universitet Madaniyat saroyida o'tkazilayotgan ko'plab tantanalarda ishtirok etyapmiz. Bu yerda darslar juda qiziqarli o'tiladi. Ayniqsa, kompyuter darslari barchamizga yoqyapti. Biz borgan sari ilmlar dunyosiga chuqurroq kirayotganimizni his qilyapmiz. Shunday kunlarda ko'nglimizdan bir fikr o'tadi doim. Bu ham bo'lsa minnatdorchiilik hissi - tuyg'usidir. Bu tuyg'u bizni avvalo, Vatanimiz va uning boshida rahnamolik qilayotgan Prezidentimiz ishonchlarini oqlashga undaydi. Ota-onamiz, ustozlarimizni rozi qilish, ularning ham ishonchini oqlashga chorlaydi.

Malika YOQUBOVA,
O'zMU qoshidagi fanlarni chuqur o'zlashtirishga yo'naltirilgan 7-sinf o'quvchisi.

Nargiza DO'STNAZAROVA, 1988 yilda Toshkent shahrida tug'ilgan. Olti yoshidan ingliz tilidan saboq oldi. Yoshi yettiga to'lganida Yunusobod tumanidagi 220-maktabning 1-sinfiga qadam qo'ydi. Hozirda 6-sinfning a'lochisi o'quvchisi. Ingliz tilida bemalol gaplasha oladi.

— Nargiza, ingliz tilida ham o'z ona tilingizdagidek suhbatlasha olasizmi?
— Bog'chaga borganimda o'zbek va rus tillarida she'rlar yod olardik. Men tezda yodlab olib, ifodali qilib o'qib berardim. Shunda oyim menga inglizcha she'rni yodlashga berdilar va xotiramni sinab ko'rdilar. Yodlagan she'rim menga yoqib qoldi. So'ngra olti yoshimdan ustozim Yelizaveta Borisovnadan saboq ola boshladim.

Boshida ancha qiynalganman. Avvaliga harflarning talaffuzini, yozilishini, o'qilishini o'rgana boshladim. — Ingliz tilidan tashqari yana qaysi fanlarga qiziqasiz?
— Birinchi sinfdan sinfkomman. Hamma fanlarga bir xil tayyorlanaman. Sevgan fanlarim ona tili, matematika, adabiyot, geografiya, tarix va fizika. Bularning barchasi kelajakda kerak bo'ladi, deb

o'ylayman.
— Demak, sinfda barchaga o'rnak, sinf rahbaringizning o'ng qo'li ekansizda, shundaymi?
— Biz o'quvchilarning yaxshi o'qishimizda birinchi navbatda ustozlarimizning hissalarini katta bo'ladi. Sinf rahbarimiz Surayyo opa Ibragimova intizomsizlikni yomon ko'radilar. Juda talabchanlar. Har bir darslarini qiziqarli o'tib, o'quvchilar diqqatini jalb qiladilar. Shuning uchun bo'lsa kerak, barchamiz ona tili va adabiyot fanini, qolaversa Surayyo opamizni juda yaxshi ko'ramiz.

— Faraz qilaylik, darsga kelolmadingiz. Kelgusi darsga tayyor emassiz. Ustozingiz sizdan uy vazifasini so'rab qolsa, qanday yo'l tutardingiz?
— Bunday vaziyatda yolg'on ishlatmay, rostini aytardim. Ustozni aldaman, o'zimni aldagan bo'laman-ku. Chunki men boshqalar uchun emas, o'zim uchun bilim olaman. Ochig'i, darsga kelolmasam ham doim uy vazifalarini tayyorlab kelaman. Dugonalarim Nodira, Zulfiya, Muxlisalar menga yordam beradilar.
— Bo'sh vaqtlaringizda nimalar bilan shug'ullanasiz?

— Bo'sh vaqtim kamdan-kam bo'ladi. Ko'pincha maktab devoriy gazetasiga maqolalar yozib turaman. Oyimga uy yumushlarida qarashib yuboraman. Olmali pirog, kremli tort, beze kabi turli pishiriqlar pishirish joni-dilim.

— Pazandachilikdan ham oz-moz xabarim bor, deng. Maktablarda o'tkaziladigan tadbirlarda qatnashib turasizmi?

— Albatta. Bunday tadbirlarda ko'pincha boshlovchi bo'laman. Raqsga tushishini ham yaxshi ko'raman. Maktabimizda o'tkazilgan „Zulfiyaxonim qizlari“ ko'rik tanlovida 5-sinfdan 8-sinf gacha bo'lgan qizlar qatnashdilar. Bu tanlovdan men birinchi o'rin sovrindori bo'ldim. Maktab olimpiadalarida ham faxrli o'rinlarni olganman.

— Nargiza, musiqaga qanday qaraysiz? Qaysi san'atkorlarni qadrlaysiz?

— Yaxshi savol berdingiz. Musiqani juda sevib tinglayman. Xonandalardan Rashid Xoliqov, Yulduz Usmonova va „Setora“ guruhi qo'shiqlarini yaxshi ko'raman.

— Sir bo'lmasa, kelgusida kim bo'lmoqchisiz?

— Kelajakda huquqshunos bo'lmoqchiman. Huquqshunoslar maslahat so'rganlarga to'g'ri maslahat berishlari kerak. Buning uchun esa puxta bilim olish, qonunni yaxshi bilish shart. Men ham kelajakda o'z kasbimning mohir ustasi bo'lib, insonlarga foydam tegsin, deymen.

— Barcha orzularingizga yetishishingizga tilakdoshman.

GULYUZ suhbatlashdi.

BO'SH VAQTI YO'Q QIZ

ОЗ БЎЛСА-ДА КЎМАК БЎЛСИН

Яқинда Ҳиндистоннинг Гужарат штатида ва яна бошқа бир қанча ҳудудларида бўлиб ўтган кучли зилзилалар ўзбекистонликларни, жумладан, болаларни ҳам чуқур қайғуга солди. Жуда кўплаб давлатлар қаторида Ўзбекистонимиз ҳам Ҳиндистонга ёрдам қўлини чўзаяпти.

Марғилон шаҳридаги 28-мактаб ўқувчилари ажойиб бир ташаббус билан чиқдилар. Улар имкон қадар пул тўплаб, зилзиладан жабр кўрган тенгдошларига юборишмоқчи. Ҳозиргача болаларнинг жамлаган пуллари 2500 сўмдан ошиб кетди. 5-“Д” синф ўқувчилари бу пулларга турли дори-дармонлар, шприцлар сотиб олиб, Ҳиндистон Республикасининг Тошкентдаги элчихонаси орқали Ҳиндистонга юборишга қарор қилишди.

— 1966 йилги Тошкент зилзиласи дунё тарихига ёзилган ва ўша оғир дамларда Тошкентимизга жуда кўп давлатлар ёрдам қўлини чўзишган эди. Дўстлик ва биродарлик ёрдамлари натижасида Тошкент жуда тез фурсатда қайтадан қурилганига гувоҳимиз. Ҳиндистоннинг ҳам оз фурсатда қайта тикланишига тилакдошимиз,— дейишяпти улар.

Марғилон шаҳридаги 28-мактабнинг 5-“Д” синф ўқувчилари сиз, азиз тенгдошларини оғир кунларни бошидан кечираётган инсонларга нисбатан бефарқ бўлмасликка чақиради!

Бу чақириқ билан улар Ҳиндистонлик машҳур аёл, дунёда раҳмдиллик рамзи бўлган Тереза она олиб борган бегараз, хайрли ишларнинг давомчиси бўлиб қолишларига ишонадилар!

Ўзбекистонлик ўқувчилар сизлар билан бирга, Ҳиндистонлик дўстлар!

*Фарғона вилояти, Марғилон шаҳридаги
5-“Д” синф ўқувчилари*

ФОЖИАЛИ САЁХАТ

Австралиянинг баҳаво, хушманзара, ям-яшил ҳамда тоғли ҳудуди бўлмиш Тасмания вилоятига келган бир гуруҳ сайёҳларни олиб кетаётган автобус ҳалокатга учради. Сайёҳлар автобуси жуда ҳам баланд тоғдаги, бурилишлари кўп бўлган йўлдан кетаётганди. Хавфли бурилишларнинг бирида автобус сирпаниб жарликка тушиб кетган. Натижада 4 киши ҳалок бўлди. Ўнлаб сайёҳлар жароҳатланган. Улардан саккиз нафарининг ҳаёти хавф остида.

Сайёҳларнинг кўпчилигини Англия, АҚШ, Франция, Канада ва Янги Зеландия фуқаролари ташкил этади.

ЭСТРАДА ТАНГ АҲВОЛДА...

Филиппин давлатининг собиқ президенти Жозеф Эстрада кўзларининг оғир касалга чалингани, яхши кўрмай қолгани учун уларни операция қилдириш ниятида АҚШнинг Бостон шаҳридаги шифохонага бормоқчи эди. Бироқ амалдаги ҳукумат Эстраданиннг Филиппиндан ташқарига чиқишига рухсат бермади. Филиппиндаги тажрибали кўз докторлари Эстрада кўзларини текшириб, уларни шу ерда ҳам бемалол даволаш мумкинлигини ишонч билан айтдилар.

Амалдаги ҳукумат Жозеф Эстрадани президентлик давридаги порахўрликлари ҳамда қилган бошқа жиноятлари учун суд олдида жавоб беришини талаб қилмоқда.

Президент бўлишдан олдин Филиппинда таниқли киноактёр бўлган Жозеф Эстрада ҳозирда танг аҳволда қолди.

ҚАТЛ ҚИЛИШ ЖАРАЁНИ ХАЛҚҚА КЎРСАТИЛАДИМИ?

АҚШ фуқароси бўлмиш Тимоти Маквей исмли қонхўр, ваҳший ва тошпорақ террорчи 1995 йил, Оклахома штатининг пойтахти Оклахома Ситида кўпуровчилик уюштириб, аҳоли гавжум бўлган ердаги кўп қаватли бинони портлатган эди. Портлаш натижасида 168 киши қурбон бўлганди.

Тимоти Маквей ушбу портлатишдан олдин ҳам, кейин ҳам турли жойларда ўнлаб айбисиз одамларни ўлдириб, сўнгра полициядан қочиб юрган.

Ниҳоят, узоқ давом этган қидирувдан сўнгра, Оклахома Сити полицияси ваҳший террорчи Маквейни қўлга олди.

АҚШ Олий Судининг қарорига кўра, юзлаб одамларнинг ўлимига сабабчи, миллионлаб доллар миқдорига давлатга зарар келтирган ҳамда ўз айбини юз фоиз тан олган террорчи Тимоти Маквей энг олий жазо — ўлим жазосига ҳукм қилинди.

Ўлим жазосининг ижроси 2001 йил, 16 майда бўлиб ўтади.

Қизиғи шундаки, террорчи Маквейга судда сўнгра сўз айтиш ҳуқуқи берилганида, у одил суддан ўзининг қатл қилиниш жараёнини телевизор орқали бутун АҚШга тўғридан-тўғри олиб кўрсатилишини илтимос қилди.

Террорчи Маквейнинг айтишича, қатл қилиш жараёни телевизорда кўрсатилса, бу нарса одамларга сабоқ бўлади, минглаб жиноятчилар бу йўлдан қайтадилар, террорчилар ҳам ваҳшийликлар қилмайдилар.

Тимоти Маквей ҳозир ҳам АҚШ ҳукуматига, Олий Судга, АҚШнинг барча телеканалларига қатл қилиш жараёнини бутун АҚШга телевизор орқали кўрсатилишини ёлвориб илтимос қилмоқда.

АҚШнинг кўплаб телеканаллари Тимоти Маквейнинг қатл қилинишини телевизорда кўрсатишга рози бўлдилар. Бироқ, бу нарсага АҚШ ҳукумати, жумладан Олий Суд томонидан ҳам рухсат берилиши керак.

САЛВАДОРДА ЯНА ЗИЛЗИЛА...

Ўтган ҳафтада Салвадор давлатида яна зилзила рўй берди. Шу йилнинг ўтган январ ойида ҳам Салвадорда даҳшатли зилзила бўлиб ўтган эди.

Бу галги зилзиладан ҳам асосан пойтахт Сан-Салвадор зарар кўрди. Зилзиланиннг кучи Рихтер шкаласи бўйича олти ярим баллни ташкил этди. Табиий офат натижасида ҳозиргача 270 киши ҳалок бўлган. Лекин вайроналар остида қолган юзлаб инсонларнинг ҳаёти ҳам ўлим ёқасида турибди.

Тирик қолган салвадорликлар кечаю-кундуз очиқ осмон остида кун кечирмоқдалар. Улар зилзиланиннг такрорланишидан хавотирланиб, иморатларида ухламаяптилар.

ҚУРБОНЛАР СОНИ ОРТМОҚДА

Шу кунларда Афғонистонда Шимолий альянс ва “Толибон” ҳаракати ўртасидаги шиддатли, қонли жанглар ҳамон давом этмоқда.

Толибларга қарши коалиция вакиллари, яъни Шимолий альянс томонининг хабарига кўра, Қобулдан 50 км шимолроқда бўлган Баграм авиабазаси ҳудудида “шимолликлар” томонидан толибларнинг тоғлардаги қурол-аслаҳа сақланганидан бир қанча муҳим қароргоҳлари ўққа тутилиб, йўқ қилинган. Бу ерда толибларнинг қаршичилиги самарасиз яқунланди. Тохар вилоятидаги Хожагар шаҳрида ҳам толибларнинг қарши ҳужуми бартараф этилган. Шимолий альянс кўшинлари Ҳирот ва Гор ҳудудларидаги 80 дан ортиқ аҳоли пунктларини толиблар зулмидан озод этишди. Ушбу жанглар давомида 100 дан ортиқ толиблар қуролларини ташлаб, “шимолликлар”га асир тупдилар.

Шимолий альянс кўшинлари толибларнинг ҳукмронлигидан озод қилинган кўплаб ҳудудларда тинч аҳолининг бир ерга кўмилган юзлаб жасадларини топмоқдалар. Ушбу тинч аҳоли вакиллари Шимолий альянс сиёсатини кўллаб-қувватлаганлари учунгина толиблар томонидан ваҳшийларча отиб ўлдирилганлар.

Шимолий альянс кўшинларининг толибларга қарши жангларда бир неча бор ғалаба қилганигига қарамасдан, мамлакатдаги ижтимоий-иқтисодий аҳвол ҳануз ўта оғир ҳолатдадир. Ўтган йилги қурғоқчилик, ушбу 2001 йилнинг бошидан бери давом этаётган урушлар аҳоли орасида юқумли касалликларни келтириб чиқармоқда, озиқ-овқат етишмаслиги туфайли минглаб одамлар очликдан ҳалок бўлмоқдалар.

Айни вақтда Афғонистон шимолида давом этаётган қаҳратон қиш совуғи толибларнинг тазйиқидан қочиб юрган минглаб одамларнинг шундоқ ҳам оғир ҳаётини баттар қийинлаштирмоқда. Ушбу шимолий ҳудудларда кечаси ҳаво ҳарорати Цельсий бўйича минус 25-30 даража совуқ бўлмоқда.

Афғонистон шимолидаги бу каби даҳшатли совуқ ҳавода қочоқлар фақат пластик чодирларда бир амаллаб жон сақлашга мажбур бўляптилар. Бу ерларда сув ҳам, озиқ-овқат ҳам, иссиқ кийим ҳам, дори-дармон ҳам умуман йўқ.

Охириги 10 кун ичида Ҳирот шаҳрида совуқ ва очликдан 710 киши ҳалок бўлди. Қурбонларнинг кўпчилиги ёш болалар, қариялар ва аёллардир.

Афғон қочоқларининг айни пайтдаги ўта оғир аҳволини ҳисобга олган ҳолда, Россия ҳукумати уларга 200 тоннадан ортиқ инсонпарварлик ёрдамини юборди.

Тожикистон чегараларига яқин бўлган Панж дарёси бўйидаги ҳудудларнинг ўзида 11 мингдан ортиқ афғон қочоқлари кун кечирмоқдалар.

Россия чегара кўшинлари қочоқларга инсонпарварлик ёрдамларини етказишдаги хавфсизлик чораларини кўришда фаол қатнашмоқдалар. Умуман, Россия чегара кўшинлари қочоқлар яшаётган ҳудудларда қаттиқ назорат ўрнатганлар, чунки ушбу чегара ҳудудларига толиблар ва наркомафия тез-тез ҳужум қилиб туради. Шунингдек, афғон қочоқлари орасида ҳам қуролланган одамлар кўплаб топилди.

“ОХФАМ” ДОРИЛАРНИ АРЗОН ҚИЛМОҚЧИ

Халқаро хайрия ташкилоти бўлмиш Оксфам йирик фармацевтик (дори ишлаб чиқарувчи) корхоналарни ва фарб ҳукуматларини дунёнинг қашшоқ ҳамда ривожланаётган мамлакатларига зарур дориларни жуда қimmat нархда сотаётганлигини кескин танқид қилмоқда. Оксфам ушбу йирик дори ишлаб чиқарувчи корхоналарни қашшоқ давлатларга нисбатан эълон қилинмаган уруш олиб бораётганликда айб-ламоқда.

Оксфам ташкилотининг талабига кўра, қашшоқ ва ривожланаётган мамлакатларга фарбнинг йирик фармацевтик корхоналарида ишлаб чиқарилган қimmat дориларнинг нусхасини тайёрлашга ҳамда ушбу зарур дориларни арзон нархда сотишга рухсат берилиши шарт.

Оксфамнинг айтишича, биринчи навбатда СПИД (ОИТС) каби юқумли ва болалар касалликларини даволайдиган зарур дориларни қашшоқ ва ривожланаётган давлатларга арзон нархда сотиш керак.

Шоҳруҳбек КАРИМБЕКОВ
тайёрлади.

Болаликнинг мовий осмони, унинг чегарасиз уфқлари кенг ва беғубор. Ана шу мусаффо болаликнинг дунёси аро кезмаган, унинг тотли лаҳзаларидан баҳра олмаганлар орамизда топилмас керак.

Ҳа, болаликни тоғ-дараларидан оқиб тушаётган биллур томчиларга қиёс қилишди. Беғубор болалик ҳамини ҳимояга, меҳрга, чинакам тарбияга муҳтож.

Шунинг учун уни ҳимоя қилибгина қолмай, унга ғамхўрлик кўрсатишимиз беғубор мур-ғак қалбларини, иймон ва эътиқод нурлари билан ёритишимиз лозим.

Тошкентдаги Йўлдош Охунбоев номли кўзи ожизлар махсус мактаб интернат болалари ҳам ажойиб тарбиячи, фидокор ўқитувчилар, меҳрибон шифокорлар ардоғида. Мактабда ўқувчиларни ҳар томонлама баркамол бўлиб ўсишлари учун барча шарт-шароитлар муҳайё этилган. Мактаб интернатда пойтахтимиздаги энг илғор иқтидорли устоз ва мураббийлар таълим-тарбия беришади.

Илм даргоҳида болаларга чуқур билим бериш билан бирга, бўш вақтларини тўғри ташкил этиш учун турли тўғарклар ташкил этилган.

Айниқса, бу ерда болаларга эстетик тарбия беришга алоҳида эътибор берилди.

Мактаб-интернатда бир неча йиллардан бери болалар ашула ва хор ансамбли ўз фаолиятини кўрсатиб келаяпти. Гуруҳга опа-сингил Фоти-ма ва Зухра Зиямухамедовалар раҳбарлик қилиб келишяпти. Болалар-

ни муסיқа дунёсига олиб киришда Наргиза Жамолхонова, Клара Тожикулова, Гўзал Умароваларнинг хизмати катта бўляпти.

Ушбу махсус мактаб-интернат Республика кўзи ожиз ва ногиронлар жамияти оталиғида. Яқинда мактаб-интернатда “Кўнғироқча” болалар ашула ва хор гуруҳи ташкил

этилди. Унга фақат ушбу махсус мактаб-интернатнинг истеъдодли санъат гунчаларидан ташкил этилибгина қолмай балки Тошкентдаги бир қанча кўзи ожиз санъат шайдолари таклиф этилди. Кўп ўтмай “Кўнғироқча” болалар ашула ва хор ансамбли чет элликлар эътиборига ҳам тушди. Ўзбек-корейс кўшма корхонасининг Президенти мистер Квек Санг Хун жаноблари унга ҳомийлик қила бошлади. Ансамбли зарур бўлган кийим-кечаклар билан таъминлашда ёрдам берди.

Яқинда мистер Квек Санг Хун ушбу “Кўнғироқча” болалар ашула хор ансамблини жанубий Корея, Япония, Америка Кўшма штатлари ва бошқа Европа мамлакатлари бўйлаб сафарга олиб чиқадиган

бўлди.

Энди “Кўнғироқча” болалар ашула, хор гуруҳи жаҳон бўйлаб саёҳат қилади. Ўз истеъдодини дунё болаларига намойиш қилади.

“Кўнғироқча” болалар ашула ва хор гуруҳи сафар олдидан пойтахтимиздаги рус академик драма театрида ҳисобот концертини беришди.

Шу

кунни ҳисобот концертига Республика халқ таълими вазири, Тошкент шаҳар халқ таълими бошқармаси, Республика шаҳар касаба уюшмалари федерациялари Ўзбекистон чет эл элчихоналаридан меҳмонлар ташриф буюришди.

Концертнинг тантанали очилишида Республика кўзи ожиз ногиронлар жамиятининг раиси Олимжон Аҳмаджонов болаларни япон сафари билан қутлади.

Ўзбек-корейс “Ўзбел” корхонасининг президенти мистер Квек Санг Хун жаноблари ушбу гуруҳнинг сафари ҳақида бизга шундай ҳикоя қилди:

— Бугун қисқа вақт ичида бу-

нёд бўлган “Кўнғироқча” болалар ашула ва рақс гуруҳининг ҳисобот концерти олдидан шу нарсани айтмоқчиманки, кимдаким яхши ният билан бир ишга киришса, унинг урдасидан чиқар экан. Айниқса, болаларни ўрганиш, ўзлаштириш ҳам осон кечар экан. Бугунги кунда Ўзбекистон жаҳонга юз тутмоқда. Бу болалар энди қадим Туркистон мустақил Ўзбекистоннинг неча асрлардан-асрларга ўтиб келаятган ажойиб урф-одатлари, маданиятини дунёга кўз-кўз қиладилар. Ўзбеклардан ўрганиш мумкин бўлган одоб-ахлоқ, катталарни ҳурмат қилиш, кичикларни иззат-қилишдек хислатларини кенг намойиш қилади. Гуруҳ дастурида қадимий гўзал, ҳамини навқирон Ўзбекистон, суюкли Ватан мадҳ этилади! Ҳар бир кўшиқда Ўзбекистоннинг меҳнатсевар халқи, ажойиб урф-одатлари, бахтли болалик улуғланади.

Энди ўзбекистонлик болалар ўз юртлари ҳақида жаҳон саҳнасида баралла куйлайдилар. Сафарда жаҳон болалари билан танишиб, дўстлашдилар. Ер юзиде дўстлик, тинчлик, тотувлик ғояларини тараннум этишда хизмат қиладилар.

Сафар олдидан берилган концертда болалар ўзбек, рус, корейс, инглиз тилларида кўшиқлар ижро этдилар.

“Кўнғироқча” болалар хор гуруҳининг чет эл сафарларида ютуқларни қўлга киритишида омад тилаб қоламиз.

Тоҳир МУЛЛАБОВ.

Bolalikka sodiq insonlar

ТУҒИЛГАН КУН

Шу биргина сўз замирида бир олам маъно мужассам: тўкин дастурхон, самимий тилагу истаклар, дўстлар табриги, қадрдонлар дийдорлашуви, ҳаёт йўлини сарҳисоб қилиш, армонлару тотли хотиротлар.

Ҳикоямиз қаҳрамони Клара опа Қамбарованинг ҳаётида бугун ана шундай кун. Тошкент вилояти хокимлигидан, хотин-қизлар кўмитасидан

келган вакиллар,

Бекобод туманида узоқ йиллар бирга ишлаган қадрдонлари, республикамиз аёлларининг ҳақиқий сирдошига айланган, ўз йўналиши, мавзу ва мундарижасига эга бўлган “Аёл олами” газетасидаги ҳамкасблари, фарзандлари-ю набиралари қутлагани келишган опани.

Набиралари... Улар Клара опа ҳаётининг давомчилари, умрининг мазмуни. Фарзандлари камолини кўриб бир қувонса, набираларининг бўй-бастларига термулиб, ўн чандон суюниб кетади. Бўйлари билан

бирга ақл-идроклари ҳам улғая боряпти. Авваллари кутубхонага жамланиб, эртак ўқиб беринг, дея хархаша қилишган бўлса, ҳозирги бераётган жиддий саволлари билан буви-жонларини ҳам қувонтириб, ҳам шошириб қўйишяпти.

БУВИЖОН ФУРСАТ ТОПДИ

Йўқ, Ҳожақбар ўйлагандек бўлмади. Бувиси набиралари учун фурсат топди. Меҳмонларни кузатиб, набирасини етаклаганча кутубхонасига йўналди. У ерда эса бошқа набиралари ҳам эртакчи бувижонларини сабрсизлик билан кути-

шарди. Ле-

кин бу гал уларнинг эртак эшиттилари йўқ эди.

— Бувижон, узоқ йиллар мобайнида китобхонлар жамиятида ишлаб келисан. У ердаги иш фаолиятингиз, бизлардек даврингиз ҳақида гапириб беринг,— дейишди каттароқлари.

— Болалигим сизларникидек ўйинқароқлик билан ўтган. Севимли газетангиз “Тонг юлдузи” нашр этилаётган бини — Навоий кўчасидаги 30 уйнинг қурилиши кетаётган кунларда ўша ерларда ўйнаб юрардик. 90-мактабни муваффақиятли тамомлаганим учун болалар етакчиси қилиб олиб қилинган. Кейинчалик талайгина раҳбарлик лавозимларида ҳам ишладим. Узоқ йиллардан буён Тошкент вилояти китобхонлар жамиятида ишлаб келиман. Аҳолидан эски китобларни йиғиб олиб, қайта таъмирлаймиз. “Иккинчи ҳаёт бахш этилган” бу китобларни Ангрендаги, Бўкадаги меҳрибонлик уйларига, шунингдек, кам таъминланган оилаларнинг фарзандларига тарқатамиз. Китобсевар тенгдошларингизни жамлаб Гулчеҳра Жўраева, Ҳожақбар Шайхов, Ойдин Ҳожиева, Умида Абдуазимова

сингари ёзувчи ва шоирлар билан учрашувлар ташкил қиламиз. Мақсадимиз — болаларни саводхонликка чорлаш, кўпроқ ўқишга, маънавиятимиз бешиги бўлмиш китоблар билан дўстлашишга чорлашдир. Ҳаётимиз қанчалик ривожланмасин, китобнинг ўрнини ҳеч нарса боса олмаслигини тушутиришдан иборат...

Эҳ-ҳе, Клара опа қилган эзу ишларининг қай бирини ҳам гапирсинлар. Зеро, олтмиш йиллик умрлари фақат эзгуликдангина иборат бўлса.

Бундай суҳбатларнинг якуни ўз-ўзидан китобхонликка, насиҳатларга бориб тақалади. Чунки, опа ҳозирги кунда болаларнинг бадиий китоб ўқишдан кўра телевизору видеолар томоша қилишни, кўнгилочар ўйинлар ўйнашни афзал кўришаётганидан ташвишдалар.

Биз ҳам уларнинг фикр-мулоҳазаларига қўшилган ҳолда, Ҳожақбарнинг китобхон бувисини айёми билан қутладик. Болаларга эзгулик улашиб, ҳеч ҳорманг, Клара опа!

Феруза ЖАЛИЛОВА.

ХАЯЖОН-ЛА АЙТИЛГАН СУЗЛАР

Наврўз ОМОНБОЕВ, 9-синф ўқувчиси, “Энг топқир ўқувчи” танловининг 1-ўрин соҳиби:

Тадбиримиз биз кутгандан ҳам қизиқарли ўтди.

Айниқса, Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилотининг Ўзбекистондаги вакили Каролин Мэрфи хонимнинг иштироки, тадбиримизни қўллаб-қувватлаши барчамизни қувонтирди. Менимча, бундай тадбирларни республикамиз мактабларида ҳам ўтказиш лозим. Чунки “Бир бор чекиб кўрай-чи, қандай бўларкин?” дея қизиқувчан болалар ҳамма мактабларда ҳам топилади.

Нодир БАХТИЕВ, 9-синф ўқувчиси. Баҳсдаги фаоллиги учун 1-ўринни қўлга киритди.

—XXI асрнинг вабоси деб баҳоланаётган чекишга қарши кураш ҳар биримизнинг вазифамиз. Бола чекишни бошламасдан олдин унга бу одатнинг зарарли эканлигини тушунтириш, турли фан ва спорт тўғрақларига жалб қилиш лозим деб ўйлайман.

Дилдора ҚОДИРОВА, 9-синф ўқувчиси. Баҳсдаги фаоллиги учун 2-ўрин соҳиби:

—Мактабимиз худудида чекиш қатъиян ман этилади. Ватанпарвар гуруҳи аъзолари назорат қилиб туришади. Чекаётган болани тутиб, биринчи бор ундан жарима ундирилади. Агар бу ҳол яна такрорланса, уни мактабдан ҳайдаш масаласи ҳам кўтарилади. Аммо уйда-чи? Ота-

BO'LAY DESANG SOG'LOM, BAQUVVAT, CHEKISHNI HECH QILMAGIN ODAT!

Миробод туманидаги 213-мактабда ўтказилган тадбир ана шундай номланди. Туман халқ таълими бўлими, ФМДП “Ёшлар қаноти” ҳамда Ёшлар телеканали ҳамкорликда ўтказган мазкур тадбирдан кўзланган асосий мақсад, ўқувчиларга чекишнинг инсон саломатлигига қанчалик зарарли эканлигини тушуштириш, салбий оқибатларини нарколог мутахассислар ёрдамида улар онгига сингдиришдан иборат

эди. Тадбир доирасида қизиқарли суҳбатлар, баҳсли мунозаралар уюштирилди.

Муҳайё Салимова асари асосида сахналаштирилган “Оқибат” сценарийсида болалардан чекишни одат қилганларнинг аҳволи вай эканлиги ҳақида сўз борди. Чекишнинг оқибати ҳақидаги фильмлар намойиши эса йиғилганларда катта таассурот қолдирди. Тадбир иштирокчилари ўз фикр-мулоҳазаларини сизлар билан ўртоқлашдилар.

Оналар ёзади

КИМНИНГ ЎҒЛИ БУ?

Умрини сароб қилган,
Харом еб, ҳароб қилган,
Шиннини шароб қилган
Кимнинг ўғли бу?

Дайдиган кечалари,
Қоронғу кўчалари
Қизарган мижжалари,
Кимнинг ўғли бу?

Томирида қон эмас,
Оққан шараф-шон эмас,
Тер тўкиб бир нон эмас,
Кимнинг ўғли бу?

Ҳайф унга ёш берган,
Кўкрак тутиб ош берган,
Меҳр эмас, тош терган...
Кимнинг ўғли у?

Тош отага отилсин,
Она арзон сотилсин,
Буни биров ё билсин,
Ё билмасин, барибир!

Лекин сўнги йўл томон,
Кетмоққа чоеланган он,
Тош қотган кўзлар ҳамон
Юмилмасин, барибир!

Ўғил, эссиз ўғил-а,
Сен ўзгада туғил-а,
Ё эртароқ бўғил-а,
Чикмас сасинг, барибир!

Чунки сени тукқанинг,
Отанг-харом юққанинг
Аро топган, уққанинг-
Шу эрур сен ўғилнинг.

Нону ошга тўйдинг хўп,
Жўраларинг бўлди кўп,
Ҳатто ўз жамғарманг тўп,
Бекор бунда туғилдинг!

Сенга эмас лаънатим,
Чаманнорим, санъатим,
Гуноҳкор десалар ким,
Дейман, сенда гуноҳ йўқ!

Сени ўстириб қўйган,
Йўлинг тўстириб қўйган,
Энди ҳолингга қўйган
Савобига гувоҳ йўқ!

Умида АБДУАЗИМОВА

оналаримиз фарзандларини етарлича назорат қилиб боришяптими? Чекаётган отасига ҳавас қилиб, боланинг ҳам пана жойда чекиб кўрмаслигига ким кафолат бера олади?

Сардор МАД-РАҲИМОВ, 9-синф ўқувчиси.

Футбол мусобақаси голиби:

—“Спорт — соғлиқ гарови” деб бежиз айтилмаган. Мактабимизда бошқа фанларни яхши ўзлаштира олмасан-да, спортга иштиёқи баланд бўлган ўқувчилар талайгина. Улар учун кўпроқ спорт тўғрақлари ташкил қилинса, бекорчиликдан зеркишга, кашандалик қилишга фурсатлари қолмайди.

Абдулло ФАЙЗУЛЛАЕВ:

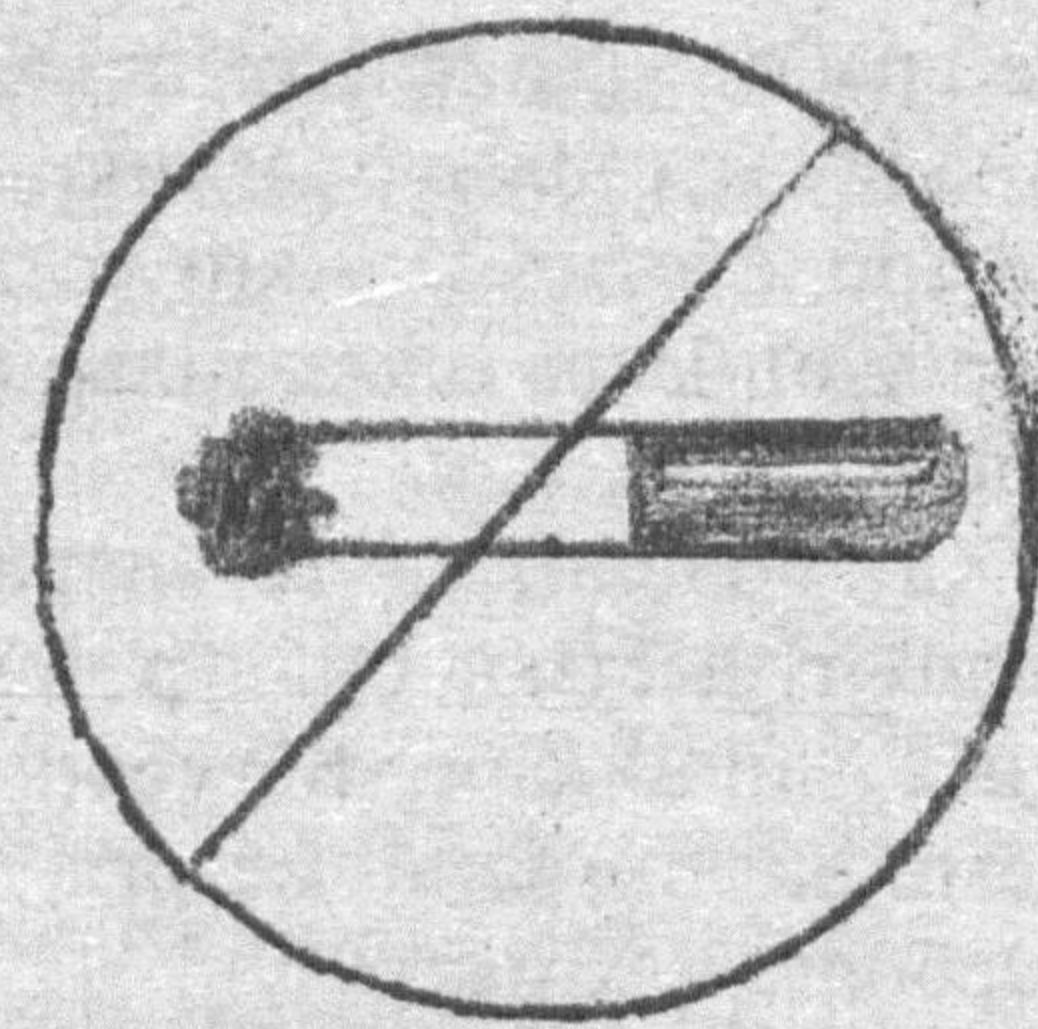
— Мактабларда бошқа тўғрақлар қатори драма тўғрақлари ҳам фаолият кўрсатса, унинг иштирокчилари чекишнинг охир оқибатлари ҳақида сахна кўринишлари намойиш этишса, фойдалан ҳоли бўлмасди. Яна вақти-вақти билан чекиш ҳақида фильмлар намойиш этилиши ҳам яхши самара беради, деб ўйлайман.

DILFUZA G'OLIB BO'LDI

Мазкур тадбир доирасида о'тказилган расмлар танлови ҳам жуда қизиқарли о'тди. Дилшод Зокиров, Аҳрор Yo'ldoshev, Умид Қурбонov каби иштирокчиларнинг чеккиш мавзусидagi

rasmlarini yig'ilganlar maroq bilan tomosha qilishdi. Ayniqsa, 5-sinf o'quvchisi Dilfuza Tojiboyevaning „Butun jahon ofati“ mavzusida chizgan rasmi hammaga ma'ul bo'ldi. Merfi xonimning alohida sovg'asiga sazovor bo'lgan rasmi haqida Dilfuzaning o'zi shunday hikoya qiladi:

МУНИСАНИНГ ИНШОСИ

“Энг яхши иншолар” танловига тақдим этилган ўттиздан ортиқ ижодий ишларни саралашга она тили ва адабиёт фани ўқитувчиси Арофат Умарова бошчилик қилдилар. Мунира Қўзибоева, Гулчеҳра Набиева, Сардор Шосалимов, Шаҳноза Қобулова каби ўқувчиларнинг ёзган иншолари ҳакамлар хайъати томонидан юқори баҳоланди.

6-“А” синф ўқувчиси Муниса Тўлаганованинг ёзган иншоси 3-ўринга лойиқ деб топилди.

—Биз болалар одатда ўта қизиқувчан, тақлидчи бўламиз,—деб ёзибди у ўз иншосида. —Катталарга хос бўлган яхши жиҳатларни ўргансак яхши албатта. Лекин айрим ҳолларда улардаги салбий одатларга ҳам ҳавас қиламиз. Орамизда ана шу ҳавас ортидан тамаки чекишни одат қилган болалар ҳам йўқ эмас. Истардимки, катталар ҳам чекишдек ярамас одатдан холи бўлсалару болаларга фўқат яхши ишларда ибрат бўлсалару...

Танловга тақдим этилган бошқа иншолар ҳам маъно ва мазмун жиҳатдан Мунисаникидан қолишмасди. Кимдир ўз иншосида чекишнинг келиб чиқиш тарихи ҳақида, кимдир инсон организмга нечоғли зарарли эканлиги ҳақида ёзса, яна кимдир чекишдан қутулиш йўллари ҳақида тўхталибди.

**Мастура ИРИСБОЕВА,
8-синф ўқувчиси.**

Қизиқарли учрашувлар, баҳс ва мунозараларга бой бўлган тадбир иштирокчиларда ҳам, меҳмонларда ҳам катта таассурот қолдирди. Айниқса, Каролин Мэрфи хонимга жуда маъқул бўлди:

— Мен бундай хайрли тадбирни кўплаб мамлакатларда гувоҳи бўлганман,—деди хоним. — Унинг ижодий натижа беришини ҳам жуда яхши биламан. Истагим, бундай тадбирлар республика миқёсида кенг қулоч ёйсин...

Бизнинг ҳам мақсадимиз шу: болалар ёшликдан оқ саломатликларининг қадрига етсинлар. Бўлай десалар зўр, чекмай яшаб кўр деб юракдан айтсинлар ва амал қилсинлар.

**Саҳифани 213-мактаб
А.Каримов раҳбарлигидаги
“Наъматок” адабий тўғраги
аъзолари тайёрлашди.**

— Bu rasimda butun dunyoda keng tarqalib borayotgan sigaretni yer shari atrofiga joylashtirdim. Uning ikki tarafida ikki bolani tasvirladim. Ulardan biri sport bilan do'stlashgan sog'-lom bola bo'lsa, ikkinchisi chekib o'z sog'ligini yo'qotgan boladir. Dulfuzaning bugungi muvaffaqiyatida dadasi, hamda ustozlari Saidal opa Boboyevaning xizmatlari katta bo'ldi.

**Cholponoy UMAROVA,
6-“A” sinf o'quvchisi.**

ШЕЪРЛАР ТАНЛОВИ

Тадбир доирасидаги шеърлар танловида мактабда ташкил қилинган шеърят ва журналистикага ихтисосланган “Наъматок” адабий тўғраги аъзолари ўз шеърлари билан иштирок этдилар. 3-ўринни қўлга киритган Д.Тожибоева

**Чекишни қилма ҳавас,
Кечмагин соғлигингдан.
Илм ол, ўрган хунар,
Фойдалан ёшлигингдан,**

мисралари орқали тенгдошларини ёшлик давридан унумли фойдаланишга чорласа, шеърлари иккинчи ўринга лойиқ топилган 6-синф ўқувчиси Бобур Қурбонov дўстларига мурожаат қилиб, шундай ёзади:

**Соғлом танда соғ ақл,
Спорт бўлсин ҳамроҳинг.
Фақат барча фанлардан,
Аъло бўлсин баҳонинг.**

Ўқувчиларнинг қалбида она Ватанга бўлган муҳаббат, садоқат туйғуларининг муқаддаслиги шеърлари мазмунидан сезилиб туради.

**Спорт — соғлиқ гарови,
Соғлом қилар у танини.
Фақат соғлом фарзандлар,
Қўриқлайди Ватанини.**

Юқоридаги мисралар 6-“Б” синф ўқувчиси Жўрабек Шамсиевнинг шеърларидан олинган. У танловда фахрли 1-ўрини қўлга киритди. Ишончимиз комилки, мазкур танловнинг ҳар бир иштирокчиси келгусида она юртимизнинг садоқатли фарзандлари бўлиб вояга етидилар.

**Гулчеҳра НАБИЕВА,
8-“Б” синф ўқувчиси.**

МЕНИНГ ПРЕЗИДЕНТИМ

Хар куни ота-онам мендан ўқишларим ҳақида суриштирадилар. Мактабда эса синф раҳбарим, ўқитувчиларим билимимни текширадилар, баҳолайдилар, ўргатадилар.

Яна бир одам ҳар куни менинг ҳаётим, ўқишларим билан қизиқади. У жуда улуг киши. Бутун Ўзбекистон уни яхши кўради. У эса Ўзбекистонни, Ўзбекистон халқини, тинчликни яхши кўради. Бу инсон Президент Ислон Каримов.

Кундалик дафтаримнинг биринчи бетида Ислон Каримовнинг суратини кўйибман. Ҳозиргина олган баҳоимни кўйдириш учун кундалик дафтаримни ўқитувчимга элтаётганимда, Президент хурсанд бўлиб, "Баракалла, Нафиса қизим!" деяётгандай бўлади. Президент менга қараб жилмайиб турибди, чеҳрасидан нур ёйлиб турибди. Мен биламан — Ислон Каримов ҳамма болаларни яхши кўради, жумладан мени ҳам. Шунинг учун "Фарзандларимиз биздан кўра кучли, билимли, доно ва албатта бахтли бўлишлари керак" деб ҳамма шаритни яратиб кўйишга ҳаракат қиляптилар. Бизнинг бахтимиз учун, Ўзбекистоннинг тинч бўлиши учун, бутун дунёнинг тинч бўлиши учун курашяптилар.

"Нафиса қизим, яратиб кўйилган имкониятлардан тўлиқ фойдаланяпсанми? Ватан келажиги учун, мустақиллик келажиги учун ишлашга тайёрмисан?" деб сўрайди ҳар куни мендан Президент. "Ҳа!" деб жавоб бергим келади. Имкониятлар учун раҳмат! Ишончингизни оқлайман. Сиз ўйлагандай с.ук, ақлли, доно ва албатта бахтли бўлиш учун тинмай ҳаракат қиламан. Катта бўлиб, илм олиб, яхши одам бўламан, машҳур одам бўламан! Ватанга суянч бўламан!

... Мен янада кўпроқ билим олишга ҳаракат қиламан. Ўз устимда тинмай ишлайман. Дунёни кўпроқ билишга интиламан. Чунки менинг ҳаётим, ўқишим, келажигим ҳақида Президент шахсан шуғулланыпти.

Президент Ўзбекистондаги ҳамма болаларнинг БАХТИ учун қайғуряпти,

MY PRESIDENT

Every day, when I come home, my parents ask me about my studies at school. When I come to school, my teachers check my homeworks, mark my knowledge and teach me everything.

Someone else takes an interest in my life and studies every day. He is a great man. Whole Uzbekistan loves him and he loves Uzbekistan, it's people and peace. He is - the president of Uzbekistan Islam Karimov.

When I get an "excellent" mark, my teacher writes it in my diary and when the president sees that, he smiles and says: "Well done! Good job! My daughter Nafisa!"... Because I put the picture of Islam Karimov at the first page of my diary. He is looking at me and smiling from this picture. Islam Karimov is clever, handsome, experienced and wise president. I know that Islam Karimov loves all children of the world and he loves me too. Therefore, he always says: "Our children must be

stronger, smarter, wiser and of course happier than us". Islam Karimov is always ready to do his best just to make people of Uzbekistan happy and smart. He wants Uzbekistan and the whole world to live in peace.

Every day my president gives me his useful advice and asks me: "My daughter Nafisa! You have all possibilities to study abroad and to be a great woman. Don't lose your opportunity! Are you ready to work hard and study more for the future of independence and motherland?"

I want to answer: "Yes, I am ready. Thanks for possibilities! You can believe me! I convince you that I will do my best to be clever, wise and happy as you wish".

When I will grow up, I will be a great woman and protector of my country!

I won't stop studying, I will work hard on it. I will consolidate my knowledge. I will try to know more and more about the world. Because my president cares about my future, about my life and studying.

My president cares about happiness of all people in Uzbekistan.

I wish Islam Karimov to be healthy and to live thousand years for our happiness.

ИСБОТ

Азиза билан Саида синфдош.

Иккаласиям ҳар йили инглиз тилидан олимпиадага қатнашадилар. Туманда Саида ўтади, Азиза қолади. Азиза хафа бўлади. Билими Саиданикидан кўпроқ эканини билади-да. Синфдошлари ҳам буни билишади. Лекин барибир Саида ўтаверади. Чунки унинг онаси мактабда директор ўринбосари.

Хуллас, қаторасига уч йил шундай бўлди. Американинг "АКСЕЛС" ташкилоти ўтказган танловга ҳам икки синфдош бирга қатнашадилар. Агар бу танловнинг уч босқичидан ҳам ўтсанг, битирувчи синфни Америка мактабда ўқийсан.

Биринчи босқичдан Азиза қувониб чиқди.

Эшик олдида кутиб турган онасига деди:

— Шундай осон саволлар экан-ки! Бир зумда ечдим. Ҳатто америкаликлардан биттаси, сен нега қараб ўтирибсан, тестни ечавер, деганида, мен аллақачон тугатганимни айтсам, ҳайрон бўлди!

Саиданинг онаси ҳам кутиб турган экан. "Уфф, қийин экан, биронтасини ечишга улгурмадим", — деди Саида онасига лабини чўччайтириб.

Танловнинг биринчи босқичи натижалари рўйхати эртасига осиб кўйилди. Саида билан онаси ҳатто натижаларни билишга келишмабди. Тўғри қилишибди шекилли, чунки ўтганларнинг рўйхатида Саиданинг исми-шарифи йўқ эди. Азиза эса рўйхатнинг бошида ўзининг фамилиясини кўрди.

Иккинчи босқичдан Азиза ҳам ўтолмади. Лекин барибир қувонди.

Азиз ўқувчилар, қорақалпоғистонлик тенгдошингиз Нафиса Абдуллаева Тўрткўл туманидаги 30-мактабда ўқийди. Унинг мақолалари, шеър ва ҳикоялари газетамизда тез-тез чоп этилиб туради. Яқинда Нафисанинг "КУНДАЛИК ДАФТАРДАН САХИФАЛАР" номи илк китоби нашрдан чиқди. Нафисанинг ютуғи икки тилда, яъни ўзбекча ва инглиз тилида бемалол ижод қила билишидадир. Шунинг учун ҳам китоби икки тилда чиқди. Самимияти, содда тили билан Ватан суратини чизган Нафиса шу кунларда катта ҳаяжон билан яшамокда. Чунки унинг номзоди Зулфия мукофоти тафсия этилган. Қўйида Нафисанинг илк китобидан маълум саҳифаларни диққатингизга ҳавола қилаемиз. Ўқинг, тенгдошингизнинг ойдин орзулари қанотланишига омад тиланг.

АФАНДИ ТЎРТКЎЛЛИКМИ?

Тошкентга "Ўйла, изла, топ" мусобақасига борадиган бўлдик.

Ўқитувчиларимиз "Туғилганлик ҳақидаги гувоҳномаларингни албатта олинглар, керак бўлади", деб таъкидлашди.

Мактабимиз олдида турган "Мерседес" автобуси ўрнидан кўзгалаётганида, мактаб директоримиз яна сўради: "Сумкаларингизни очиб, яна бир текшириб кўринглар, гувоҳномаларингизни олганмисизлар?" Кўл сумкамни очиб, яшил муқовали гувоҳнома ўрнида турганига ишонч ҳосил қилгач, яна ёпиб кўйдим.

Йўл бўйи икки марта Каттакўрғонда овқатланиш учун ва Жиззахда катта йўл ёқасида ўтирган деҳқонлардан олма харид қилиш учун сумкамдан пул олаётганда гувоҳномамга қараб кўйдим. Жойида турибди.

Мана, ниҳоят Тошкентдамиз. Телевидение студиясида мусобақани ёзиб олиш куни ҳам етиб келди.

Ҳаммамиз Ўзбекистон телевидениеси биносига кириш учун милиция пости олдида турибмиз. Милиционерлар гувоҳномаларимизга қараб, бирин-кетин гуруҳимиз аъзоларини ичкарига киритяптилар. Мен ҳам гувоҳномамни кўлимга олдим, навбатим келгунича зерикиб, варақламоқчи бўлдим. Уни очдим... Э, худойим!

Директоримиз Бахтиёр акага қарадим. Йўқ, уларга айтсам бўлмайди, ўзи жаҳллари чиқиб турибди. Халқ таълими бўлими вакилига қарадим — бироз бамайлихотир кўриндилар. Ўша кишига айтаман.

— Адаштириб, укамнинг гувоҳномасини олиб келибман... — дедим зўрға тилим тугилиб.

— Унинг ҳам фамилияси сен билан бир хилми, ахир, зарари йўқ, — дедилар Комилжон ака.

— Ҳа, бир хил, Абдуллаев, аммо у ўғил бола-да, — ташкилий ишлар билан олиб-югуриб, шошилиб турган Комилжон ака масалани энди тупунди.

Бу гап бир зумда ҳаммамнинг қулоғига етди. Мен кутгандай бўлмади — директоримиз Бахтиёр ака уришмади. Милиционерлар хаҳолаб кулишди: "Афанди ҳойнаҳой тўрткўллик бўлса керак!"

Синфдошларим қотиб-қотиб кулдилар. Мусобақа қандай бўларкин, деб оёғимиз қагтираб турганида, кулгудан кейин ҳаяжонимиз бир зумда тарқаб кетди.

Афанди тўрткўлликми ё йўқми, билмадим, лекин воқеа мусобақа бошланишидан олдин кифиятимизни кўтарди ва рақибимиз — Андижон вилояти гуруҳини ютдик.

IS AFANDI FROM TURTKUL?

One day we decided to go to Tashkent for taking part at the competition, which name was "Think, search, find". This competition regularly had been shown on uzbek TV as a broadcast.

When we were going to Tashkent, our school teachers said: "Pupils, you all should take your birth certificates with you. Because you will need it. Policemen won't let you to enter the television without your certificates".

Our bus "Mercedes" was ready to start running. We had taken our seats in the bus. At that time, school director reminded us: "Open your bags and check it out, be sure that all of you have taken your birth certificates".

I opened my bag and made sure that my certificate with green cover was in my bag, then I closed it.

Our bus stopped twice untill coming to Tashkent. First time we stopped in Kattakurgan to have a supper. Second time we stopped in Jizzah for buying apples from peasants.

When I was taking money from my bag for supper and apples, I looked at my certificate and it was in it's place. At last, we came to Tashkent.

We had to enter the TV studio for taking part at the competition. At the entrance, we were passing one by one through policeman's post and the policemen were checking our birth certificates. I also took my certificate from my bag. As my turn had not come yet, I decided to look through my certificate. I opened it... Oh no! God!

I looked at our director Bahtiyor aka. No I couldn't tell it to him, because he was angry. Then I looked at the spokesman from the department of people's education. I decided to tell him about it.

"Mm, I, mm, I have taken my brother's birth certificate instead of mine".

"Is his surname the same with yours?" — asked spokesman Komiljon aka.

I answered: "Yes, the same with mine, but he is a boy, not a girl!".

After that Komiljon aka understood the situation.

Soon, everybody heard about it. I thought that director Bahtiyor aka would be angry with me, but he wasn't. The policeman laughed and said: "May be Afandi is from Turkul?".

My classmates also laughed. Before this funny event, we were worrying about the competition and it's result. But after this event, we were not agitated at all.

I don't know whether Afandi is from Turkul or not, but that event made us glad before the competition and we won our opponent team from Andijan region.

Poytaxtimizning Akmal Ikromov tumanidagi 4-o'rta maktabda o'quvchilarning ona tili va adabiyot fanlariga qiziqishlari kuchli. Bunda o'qituvchilardan Mastura Inoyatova, Farog'at Raimovalarning alohida xizmatlari bor. Ular fan asoslarini o'rganibgina qolmay, o'quvchilarning ijodiy izlanishlarini ham o'z vaqtida rag'batlantirib borishadi.

O'quvchilar qalamiga mansub ushbu lavha va she'rlar fikrimizni tasdiqlaydi.

Ularning mashqlari yanada puxta, yo'llari hamisha oydin bo'lishini tilab qolamiz.

*Abdul JALIL,
Xalqaro Ahmad Yassaviy mukofoti laureati.*

DANGASA

Dangasaning ishi kam bo'lar doim, Bir kun emas bir kun uyatga qolar. Shunda uni na ustozni yoqlaydi, Na o'rtog'i yoniga olar.

Dangasa, dangasa, Ikkilari ko'p juda. Ustozning aytganini bajarmas, Yaxshi gap kirmaydi qulog'iga hech.

Uxlar o'ynar, sira o'ylamas — Erta bir kun bo'lar kech...

Dangasa, dangasa, Koshki shuni anglasa...

*Aziza SOLIJONOVA
6 "G" sinf o'quvchisi.*

Qish ham oxirlab, kunlar iliy boshladi. Biz bolalar bahorni orziqib kutmoqdamiz.

bo'ling, lekin yerni toptamang, uni e'zozlang

bo'ladi", — deb

ME'NING DEHQON BOBOM

Ayniqsa, Navro'z juda ajoyib bayram Yangilanish, zavqu shavq bayrami. Onajonlarimiz sumalak, halim va boshqa pishiriqlar pishirishadi. Dasturxondagi noz-ne'matlarni ko'rib, bobojonimni eslayman. Mening bobom — urush qatnashchisi, ko'ksilarida qator-qator ordenlari bor. Asli o'zi qo'li gul dehqon. Umr bo'yi mehnat bilan yerni yashnatgan. Shuning uchun barcha farzandlarining yerga, ona Vatan tuprog'iga mehrlari kuchli. Bobom doimo: „Yaxshi o'qing, olim

va mehr bilan ekin ekib, parvarish qiling. U sizni boqadi. Yer maktab hovlisimi, o'z hovlingizmi, baribir, mustaqil ona Vatanning bir bo'lagidir. Uni obod qilib, yashnating. Mehnat bilan taningiz sog', dasturxonangiz to'kin

nasihat qiladilar. Ta'til vaqtida biz nevaralar ham dalaga, bobomning yonlariga boramiz, mehnat qilib chiniqamiz.

Men shunday dono, mehnatkash qadoq qo'lli bobom bilan faxrlanaman.

*Baxtiyor ISROILOV,
5 "G" sinf o'quvchisi.*

VATANIM

Vatanim O'zbekiston, Go'zal diyorum. Seni yashnatish Mening shiorim.

Onamdek muqaddassan, Go'zal diyorum. Kundan-kunga yashnayver, Sen — iftixorim.

Vatanim, bayrog'ingni Ko'zga surtgayman. Porloq istiqbolga, Asrab eltgayman.

Sening istiqboling, Yoshlar — bilaman. A'lo o'qib, shoir Oybek bo'laman.

*Oybek Shorahmedov,
5-"G" sinf o'quvchisi.*

1. Respublikamizning poytaxti. 2. Ilmning. 3. Tashkilot. 4. Sotim. 5. Xato robiti. 6. Suvning pishirilmagan holati. 7. A. Kaxhor asari. 8. Muzozara. 9. Sabzavot ekimi. 10. Kaxhor asari. 11. Amir Umarxonning taxallusi. 12. Kambaral. 13. Kaxhor asari. 14. Qizil Buzov kassasi. 15. XIX asrdan boshlab yashab ijod qilgan korakalok shoiri. 16. Kompozitor S. Prokofyev balesi. 17. Kaxhor asari. 18. AKShning shoiri. 19. Nida yurishi. 20. F. Ruzm shoiri. 21. Uzunlik birligi. 22. Tergash ur. 23. Buzovning vatani. 24. Farq. 25. Respublikamizning poytaxti. 26. Manzarani tasvirlaydigan birligi. 27. O. Ekvob asari. 28. Kaxhor asari. 29. Kaxhor asari. 1938-yilda kaxhor kurboni bo'lgan shoir. 30. Muxollik asari. 31. Fasli. 32. Muxollik asari.

QATRALAR

Quyosh va inson bir-biriga egiz tushunchalar, menimcha. Negaki quyosh tog'lar ortidan bosh ko'tararkan inson ham g'aflet uyqusidan uyg'onadi. Quyoshning zarrin nuri ostida yumushlari bilan band bo'ladi. Quyosh ufq yostig'iga bosh qo'yarkan, inson ham tashvishlardan charchab, orom oladi. Tabiat va inson bir-biriga chambarchas shu qadar bog'liqdir.

Inson yuragida mansabparastlik buluti bor ekan, u vatanparvarlik niholini ko'kka bo'y cho'zdimaydi. Zero, bu bulut butun yurakni egallab oladi.

Insoniyat yaxshi va yomon so'zni kashf qildi. Bu kashfiyotning biri orqali ruhi yuksaklikka parvoz qilsa, ikkinchisining tili orqali majruh ruh nola chekkancha oyoqlar ostiga qulab tushdi.

Inson yaxshilik va yomonlikni o'zi kashf etdi. Va o'z kashfiyotining rohatlanuvchisi ham, qurboni ham o'zi bo'ldi.

Chinboral va qatralar muallifi tashkilotning
Muallifi ZHIMURODOVA
Samarqand viloyati, Oltin shaharida
59-maktabda o'qiydigan

O'zbekiston bolalari va o'smirlarining gazetasi

Muassislar:
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI DAVLAT MATBUOT QO'MITASI, O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI XALQ TA'LIMI VAZIRLIGI, «SOG'LOM AVLOD UCHUN» XAYRIYA JAMG'ARMASI

BOSH MUHARRIR:
Umida ABDUAZIMOVA
TAHRIR HAY'ATI:
Shuhrat AHMEDOV,
Jamoliddin FOZILOV,
Oynisa MUSURMONOVA,
Komil YUSUPOV,
Mukarrama MURODOVA,
Sunnatilla QO'ZIYEV,
Ergashvoy SARIQOV.

Noshir
«Ijod dunyosi» nashriyot uyi

Gazeta «Ijod dunyosi» nashriyot uyi kompyuter bo'limida terib sahilaladi. Hajmi A-3, 2 bosma taboq.

«Sharq» nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasida 52662 nusxada ofset usulida bosildi.

Korxonaning manzili:
«Buyuk Turon» ko'chasi, 41.
Buyurtma - G-2193
Gazetani Muhabbat MAHSUDOVA sahilaladi.
Navbatchi: Muharram PIRMATOVA

Ro'yxatdan o'tish tartibi № 000137
Manzilimiz 700129,
Toshkent shahri,
Navoiy ko'chasi,
30-uy.

Tel: 144-62-34.